

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 14.6.2011
COM(2011) 346 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
ОТНОСНО РАЗРАБОТВАНЕТО НА ВИЗОВАТА ИНФОРМАЦИОННА
СИСТЕМА (ВИС) ПРЕЗ 2010 г.
(представен в съответствие с член 6 от Решение на Съвета 2004/512/ЕО)

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

ОТНОСНО РАЗРАБОТВАНЕТО НА ВИЗОВАТА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА (ВИС) ПРЕЗ 2010 г.

(представен в съответствие с член 6 от Решение на Съвета 2004/512/ЕО)

1.	Въведение	2
2.	Правна рамка за ВИС.....	2
3.	Напредък през разглеждания период	2
3.1.	Разработване на централната система.....	2
3.2.	Разработване на биометричната съпоставителна система (БСС).....	3
3.3.	Механизъм за съобщения с електронна поща на ВИС.....	3
3.4.	Подготвяне на обекта и мрежата	4
3.5.	Национално планиране на държавите-членки	4
3.6.	Изменение на графика за ВИС.....	5
4.	Информационна кампания	5
5.	Управление на проекта	6
5.1.	Планиране и бюджет.....	6
5.2.	Управление на риска.....	6
6.	Приятелите на ВИС	7
7.	Заклучение	7
8.	Приложение: Работни групи към ВИС	9
8.1.	Комитет за ШИС-ВИС.....	9
8.2.	Заседания на националните ръководители на проекта за ВИС	9
8.3.	Консултативна група по изпитване (КГИ)	9
8.4.	Експертна група за електронната поща на ВИС	9

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно член 6 от Решение 2004/512/ЕО на Съвета от 8 юни 2004 г. за създаване на визова информационна система¹ Комисията представя на Съвета и на Европейския парламент седмия доклад за напредъка относно разработването на визовата информационна система (ВИС)². Този доклад обхваща работата на Комисията в периода между януари декември 2010 г.

2. ПРАВНА РАМКА ЗА ВИС

Визовият кодекс³ започна да се прилага на 5 април 2010 г.. С визовия кодекс бяха отменени Общите консулски инструкции, които преди това бяха изменени с цел да се създаде правна рамка за събиране на биометрични идентификатори. Визовият кодекс включва също разпоредби относно организацията на приемането и обработването на заявления за издаване на визи.

На 4 май 2010 г. Комисията прие план за сигурност за работата на визовата информационна система⁴. Това решение ще стане приложимо от датата, определена от Комисията в съответствие с член 48, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 767/2008, т.е. датата, от която ВИС започва дейността си, и изтича, когато управителният орган поеме своите задължения.

През 2010 г. не бяха приети други правни инструменти относно ВИС.

3. НАПРЕДЪК ПРЕЗ РАЗГЛЕЖДЕНИЯ ПЕРИОД

3.1. Разработване на централната система

Работата по успешното завършване на изпитванията за системни решения (SST) — втората от четирите големи кампании за изпитване на централната система — продължи през първата половина от периода за докладване. Проведеха се обширни дискусии с държавите-членки относно корективните мерки, предложени от главния изпълнител по разработването (MDC) в края на 2009 г., когато стана ясно, че изпълнителят няма възможността да изпълни всички първоначални изисквания по споразумението за нивото на обслужване (SLA) по време на SST. През юни 2010 г. беше договорено преработено SLA, в което се гарантира, че дейностите могат да започнат по план и могат да продължат до завършването на регионалното въвеждане.

Спецификациите, определящи комуникацията между държавите-членки и ВИС, бяха приспособени към някои индивидуални аспекти като следствие от проведените

---

¹ ОВ L 213 от 15.6.2004 г., стр. 5.

² За шестия доклад вж. Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно разработването на визовата информационна система (ВИС) през 2009 г., COM(2010) 588 окончателен от 22.10.2010 г.

³ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243 от 15.9.2008 г., стр. 1.)

⁴ Решение на Комисията от 4 май 2010 г. относно плана за сигурност за работата на Визовата информационна система (2010/260/ЕС) (ОВ L 112, 5.5.2010 г., стр. 25)

досега изпитвания. Документът за управление на интерфейса (ICD) 1.85 беше издаден през март 2010 г. и с него се прилагат на практика споразуменията с държавите-членки относно услугите по търсене. След като бяха нанесени малки актуализации, окончателната версия 1.87 беше предоставена на държавите-членки през септември 2010 г. Това са техническите спецификации, използвани от държавите-членки за разработване на собствени национални системи, с цел да могат да се свържат с ВИС. Версия 1.46 на подробните технически спецификации (DTS) беше изготвена през март 2010 г. Окончателната версия 1.48 беше предоставена на държавите-членки през септември 2010 г.

След успешното завършване на SST, изпитването на системата с участието на държавите-членки започна през август 2010 г. и все още се извършваше в края на отчетния период. Поради това изместване в планирането на изпитванията, планираната през декември 2010 г. дата за стартирането на ВИС не можеше да бъде спазена. На 7 октомври 2010 г на Съвета в състав „Правосъдие и вътрешни работи“ и на Европейския парламент⁵ (вж. раздел 3.6) беше представен преработен график, който има като резултат стартирането на ВИС през юни 2011 г.

3.2. Разработване на биометричната съпоставителна система (БСС)

Биометричната съпоставителна система, която ще предостави на ВИС услуги, свързани със съпоставянето на пръстови отпечатъци, беше завършена през 2010 г. с приключването на изпитванията за временно приемане на системата (PSAT). По време на отчетния период системата поддържаше изпитванията на системни решения (SST) и оперативните изпитвания на системата (OST) на ВИС, без да бъдат установени проблеми. Държавите-членки продължиха да използват софтуерни комплекти в своите устройства за снемане на пръстови отпечатъци, предоставени от изпълнителя на БСС. В резултат на пилотните проекти в консулствата, качеството на пръстовите отпечатъци в някои държави-членки значително се е повишило. След като оперативният екип приключи окончателните изпитвания, насрочени за май 2011 г., системата ще бъде готова да бъде пусната в действие.

3.3. Механизъм за съобщения с електронна поща на ВИС

През 2010 г. беше постигнат значителен напредък при изпитването и свързването на държавите-членки с механизма за съобщения с електронна поща на ВИС и е необходимо да бъдат изпитани само още няколко държави от Шенген. По време на този отчетен период бяха пуснати в действие допълнителни функции на централното релейно предаване на електронна поща (статистика и отчитане, модерна антивирусна защита). Като цяло участниците в експертната група за електронната поща на ВИС изразиха съгласие, че механизмът е изпитван в достатъчна степен и че неговата оперативност е в съответствие с основните изисквания.

По време на този отчетен период групата отдели значително много време и усилия да изготви проект на спецификациите за фаза 2 на електронна поща на ВИС. В тази фаза, която ще стартира две години след започване на дейностите на ВИС, електронната поща на ВИС ще обхваща функционалността на Шенгенската консултативна мрежа и

---

⁵ Писмо от комисар Малмстрьом до г-н Lopez Aguilar, председател на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (ЕП), 12 октомври 2010 г.

това обяснява защо изготвянето на проект на свързаните с нея спецификации е сложен процес, отнемащ време. Въпреки това е постигнат напредък и изготвянето на проекта се очаква да приключи по график.

3.4. Подготовка на обекта и мрежата

През 2010 г. членовете на персонала на централното звено и на резервното централно звено — съответно в Страсбург и Залцбург — бяха обучени относно използването и поддръжката на оборудването за ВИС. През 2010 г. България беше свързана с мрежата sTESTA, а работата в Румъния отбеляза напредък. Основните дейности, свързани с мрежата по време на отчетния период, бяха: а) да се гарантира функционирането на избираемите „резервни механизми в случай на повреда“ от основното звено до резервното звено и б) да се изпита релейното предаване на електронната поща на ВИС (вж. раздел 3.3). „Резервните механизми в случай на повреда“ осигуряват на държавите-членки резервна национална система, за да се гарантира непрекъснатост на операциите в случай, че националната система спре да функционира. „Проверката на действието на резервните механизми в случай на повреда“ приключи успешно в три държави-членки през 2010 г., с които общият им брой е вече осем. Проверката ще продължи за държавите-членки, които са заинтересовани да въведат това техническо решение.

3.5. Национално планиране на държавите-членки

Освен наличието на централната ВИС, другият основен фактор за стартиране на системата е напредъкът на националните проекти. Напредъкът варира между държавите-членки поради различните обстоятелства на национално равнище.

Посредством механизма за месечно докладване, разработен в рамките на „Приятелите на ВИС“ (вж. раздел 6), всички държави-членки редовно докладваха, че отбелязваният от тях напредък е в съответствие с графика за изпълнение на целевите показатели.

Проектът за ВИС отбеляза допълнителен напредък по време на отчетния период по отношение на изпитванията за съответствие в държавите-членки и разработването на повечето национални системи. До края на отчетния период 23 от 25 държави-членки и държави от Шенген бяха приключили своите изпитвания за съответствие съгласно първоначалния план.⁶ Изпитвания за съответствие остава да се извършат само от още няколко държави-членки, на които за тази цел са разпределени места, в началото на 2011 г.

Макар и в информацията, съобщена от държавите-членки, да беше посочено, че всички национални системи ще бъдат напълно готови до момента, в който централната система бъде разработена, известен брой неясноти възникваха периодично по време на различните дейности по отчитане (вж. раздел 5.2) във връзка с подготовката както в консулствата, така и на границите.

Следва да се отбележи, че една държава-членка, която среща сериозни затруднения при договарянето през 2009 г., през 2010 г. вече имаше възможност да започне да разработва собствена национална система. Изпитването на съвместимостта за тази държава-членка беше предвидено през януари 2011 г.

---

⁶ В Лихтенщайн също са завършили изпитванията за съответствие, но все още не се прилагат достиженията на правото от Шенген.

За да се оцени подготовката на консулствата в първия регион на въвеждане (Северна Африка), през декември 2010 г. беше организирана мисия до Кайро. Целта на тази мисия беше да се извлече информация „на място“ относно степента на готовност на консулствата на държавите-членки, особено по отношение на капацитета им да събират и предават на ВИС биометричните данни на кандидатите за получаване на виза. По време на посещението представители от председателството на ЕС и от Комисията се срещнаха с представители от държавите-членки по линия на местното сътрудничество в рамките на Шенген и се възползваха от възможността да посетят съоръженията в местните консулства. Стана ясно, че занятията по техническо обучение и усилията за комуникация трябва да се увеличат. Поради тази причина и през 2011 г мисии от този вид ще се организират в други градове в Северна Африка.

3.6. Изменение на графика за VIS

Късното, но все пак успешно завършване на изпитването за системни решения неизменно доведе до преразглеждане на общия график на проекта от Комисията и държавите-членки. Тази дейност беше извършена въз основа на реалистичнооценяване както на възможността на изпълнителя на Комисията да изготви централната система, така и на готовността на държавите-членки да подготвят въвеждането ѝ на национално равнище в консулствата и по външните граници. Тя включва и някои възможности за реакция в случай, че възникнат нови непредвидени проблеми.

След представяне на националните ръководители на проекта (24 юни 2010 г.) „Приятелите на ВИС“ (7 юли 2010 г.) и по време на заседания на Стратегическия комитет за имиграция, граници и убежище (22 юли 2010 г.), на Съвета в състав „Правосъдие и вътрешни работи“ и на Европейския парламент⁷ на 7 октомври 2010 г. беше представен следният нов общ график:

- Оперативни изпитвания на системата (OST): 23 август 2010 г. — 14 февруари 2011 г.
- Изпитвания за временно приемане на системата (PSAT): 23 март 2011 г. — 15 юни 2011 г.
- Готовност на централната система за работа: 24 юни 2011 г.

В края на отчетния период проектът е в съответствие с новия общ график.

4. ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ

На 20 декември 2010 г. беше подписан договор между Комисията и изпълнител, специалист по информация и комуникации, за изготвяне на дизайна и отпечатването на информационния материал за ВИС. Външният изпълнител, в сътрудничество с Комисията, ще проектира, отпечата и преведе брошурите, плакатите и другите информационни материали, които държавите-членки и Комисията ще използват за съответните цели преди започването на дейностите на ВИС, а и след това. Държавите-

⁷

Писмо от комисар Малмстрьом до г-н Lopez Aguilar, председател на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (ЕП), 12 октомври 2010 г.

членки ще бъдат консултирани относно текста и дизайна на материалите по време на на важните етапи от изготвянето им. Това е планирано за първото полугодие на 2011 г.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТА

5.1. Планиране и бюджет

Общите налични бюджетни кредити за поети задължения за ВИС през 2010 г. възлизаха на 30,3 млн. EUR. Поради закъсненията, установени по време на SST, някои от дейностите по проекта, първоначално планирани за 2010 г., бяха отложени за 2011 г., което доведе до съответна промяна на поетите задължения: поети бяха 63,06 % от общия размер на бюджетните кредити за ВИС, а до края на отчетния период бяха изплатени 85,10 % от бюджетните кредити за плащания. Бюджетният ред за ВИС е 18.2.05.

Бюджетни кредити за поети задължения и за плащания през 2010 г.

Налични бюджетни кредити за поети задължения	Използвани	Общо %	Налични бюджетни кредити за плащания	Използвани	Общо %
30 327 909,00 EUR	19 124 611,00 EUR	63,06 %	27 619 392,52 EUR	23 503 936,08 EUR	85,10 %

Нареждане за събиране на вземания в размер на договорните санкции — 7,6 млн. EUR — за закъсненията при SST през 2009 г. беше издадено през март 2010 г.

5.2. Управление на риска

Методологията за управление на риска остана непроменена по време на отчетния период. Всеки месец Комисията определя най-важните рискове по проекта (на централно и национално равнище) и ги представя на държавите-членки по време на месечните срещи на националните ръководители на проекта. За тази задача Комисията получава съдействие от изпълнителя за гарантиране на качеството.

Както и през предходната година бяха обсъдени също рисковете в контекста на „Приятелите на ВИС“. Комисията работи заедно с председателството за определяне на основните рискове и категоризирането им съгласно тяхното въздействие върху проекта. За всеки риск се определят действия, насочени към смекчаването им. Същевременно Комисията поддържа регистър на високо равнище и следи изпълнението на действията.

В края на 2010 г. за най-важни бяха определени следните рискове: i) закъснение в завършването на изпитванията на оперативната система съгласно преработения график, ii) подготовка на държавите-членки за участието им в изпитванията за временно приемане на системата, iii) закъснения в подготовката на консулските служби и на граничните пунктове за започването на дейностите в някои държави-членки и (iv) закъснения в подготовката на оперативното управление. Определени са действия за смекчаване на всички рискове, като Комисията, държавите-членки и главният изпълнител по разработването работят в тясно сътрудничество за ограничаване на въздействието на тези рискове върху проекта като цяло.

6. ПРИЯТЕЛИ НА ВИС

Приятелите на ВИС се срещнаха седем пъти през отчетния период — три пъти по време на испанското председателство (през първата половина на 2010 г.) и четири пъти по време на белгийското председателство (през втората половина на 2010 г.). Неофициалните срещи на високо равнище осигуриха форум за провеждане на дискусии по прозрачен начин по всички въпроси, свързани с ВИС. Дневният ред се определяше от председателството в сътрудничество с Комисията и Генералния секретариат на Съвета. Темите обикновено включваха информация от страна на Комисията относно актуалното състояние на ВИС, новия механизъм за докладване относно напредъка на национално равнище и доклад относно рисковете.

През първата половина на 2010 г. държавите-членки бяха приканени да изпратят актуализирани отговори на въпросник непосредствено преди всяка среща на Приятелите на ВИС. Въпросите обхващаха общата техническа подготовка за разработване на съответната национална система, подготовката за въвеждане в консулските служби в първите региони и подготовката във връзка с проверките чрез ВИС на границата които включват или изключват проверка на биометрични данни. Във въпросника бяха включени и по-конкретни въпроси, свързани с обучение, и други показатели. Въпреки това няколко държави-членки не представиха ясни срокове за постигане на конкретни показатели, което не позволи на председателството и на Комисията да добият пълна представа за напредъка във всички държави-членки.

Следователно през втората половина на 2010 г. беше въведен актуализиран въпросник, чийто акцент беше изключително върху първия регион на въвеждане и пропускателните пунктове на външните граници. Отново получените отговори понякога бяха неясни, особено по отношение на подготовката на границите. Впоследствие, в края на отчетния период президентството изиска от държавите-членки да представят национални планове за въвеждане на границите, което ще позволи цялостен надзор на ситуацията на пропускателните пунктове на външните граници на всяка държава-членка. Този път резултатите бяха по-удовлетворителни. Новото председателство реши да продължи да използва този механизъм за отчитане през 2011 г.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През годината бе осъществено успешното завършване на втората основна фаза на изпитване на централната система (SST) и началото на третата фаза (OST), в която участват седем държави-членки.

На национално равнище повечето държави-членки отбелязаха значителен напредък в разработването на националните си системи през годината. В края на отчетния период всички държави отчитат, че ще имат готовност да се свържат с ВИС до юни 2011 г. Следователно през 2011 г. ще продължи интензивното наблюдение, както и посещенията „на място“ в консулства в първия регион на въвеждане, с цел наблюдение на административната подготовка на държавите-членки.

През октомври 2010 г. на Съвета в състав „Правосъдие и вътрешни работи“ беше представен нов общ график, който предвижда техническата готовност на ВИС за започване на дейности през юни 2011 г. Всички заинтересовани страни по проекта

потвърдиха ангажираността си да работят в тясно сътрудничество с цел пускане в действие на ВИС и справяне с рисковете, посочени в раздел 5.2.

Успоредно с това Комисията редовно информираше Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на Европейския парламент относно развитието и състоянието на проекта за ВИС и ще продължи да го прави и в бъдеще.

8. ПРИЛОЖЕНИЕ: РАБОТНИ ГРУПИ КЪМ ВИС

8.1. Комитет за ШИС-ВИС

През 2010 г. не се проведеха заседания на комитета за ШИС-ВИС в състав ВИС⁸. Комитетът за ШИС-ВИС ще продължи да отговаря за работата по комитология, свързана с ВИС през 2011 г.

8.2. Заседания на националните ръководители на проекта за ВИС

През отчетния период службите на Комисията организираха десет заседания на експертната група на националните ръководители на проекта от държавите-членки, на които беше обсъдено състоянието на проекта за ВИС на централно равнище, както и конкретни технически въпроси и въпроси, свързани с планирането, рисковете и дейностите по проекта на централно и национално равнище.

8.3. Консултативна група по изпитване (КГИ)

КГТ — консултативна работна група на комитета за ШИС-ВИС (в състав ВИС) — заседаваше доста често или провеждаше конферентни връзки през отчетния период заради дейностите по интензивно изпитване. Тя гарантира, че се използва структуриран процес за решаване на въпроси, свързани с изпитването, и дава насоки за извършването на серии от изпитвания на ВИС. Участниците в групата дават препоръки за изпитването на ВИС през всички фази на изпитванията, особено когато държавите-членки участват пряко.

8.4. Експертна група за електронната поща на ВИС

Групата проведе заседания всеки месец по време на отчетния период, за да окаже съдействие при въвеждането на механизма за съобщения с електронна поща на ВИС.

Работата на Комисията и на държавите-членки, свързана с електронната поща на ВИС, се извършва в сътрудничество с изпълнителя на мрежата и се подкрепя от изпълнителя, отговарящ за съдействието и гарантирането на качеството.

---

⁸ Предвидено в член 51, точка 1 от Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II).